

vi saa løst den forfatningsmæssige Konflikt, hvori vi stod? Ingenlunde! Forlig kunne vi maasse have, Pusterum et Mars Tid eller to; men stikker dette Folkething sig ikke, som det sig bør, saa har vi atter provisoriske Krabaster over Hovedet. Men i den Henseende, jeg gjentager det, er der jo ingen Tvivl om Hensigten. Ligejaa sikkert som Parolen før har været: Bort med Ministeriet Estrup, lige saa sikkert er den nu: Vi forlange ikke, at Estrup skal gaa. Det maa gjøre Indvirkning til alle Sider i reaktionære Kredse, op ad og til Siderne; thi en mere effektant Bortvigen fra det parlamentariske Krav synes jeg ikke vel, der kan forlanges. Det er ikke Programmerne fra 1870 og 1873, det er ikke Adressen fra 1885; det er en Tale, som blev holdt her af et æret Medlem imod os i 1873, da vi forhandlede Adressen. Det er efter min Mening Udslaget i den Henseende. Jeg mener nu, at den Stilling, vi have taget i parlamentarisk Henseende under denne Kamp, og som kun gid ud paa, at vi som Pant for en oprigtig Villie til for Fremtiden at holde Grundloven, altsaa for et roligt Arbejde mellem de forskjellige Faktorer, maatte have en Regjering, uden Hensyn til Partifarve iøvrigt, som var Grundloven tro — at denne Stilling, denne Fordring, burde vi ikke have forladt. Der er, som vor Adresse fra 1885 viser, ikke stillet noget parlamentarisk Krav under denne Kamp. Vi have erkjendt, og jeg tror med fuld Ret, der maa der længere Tid og længere Udvikling til for at stille et parlamentarisk Krav; der maa være til Stede større og bedre Evne, Energi og Dygtighed til at bruge Forfatningen, for at et saadant kan stilles. Men det Minimumskrav, som et Folkething kunde stille i parlamentarisk Henseende, det var en Regjering, der holdt Grundloven, det vil sige en Regjering, der, naar den ikke kunde skaffe sig saa megen Tillid i begge Rigsdagens Thing, at den magtede at faae en Finantslof, erkjendte sin Uduelighed til at regjere efter vor Forfatning, og derfor maatte vige, Andet ikke.

Med Hensyn til denne nu foreliggende Finantslof, der altsaa gaar ind under den, med de mange Udjektiver omtalte Forhandling, skal jeg udtale et Par Ord. Der findes i de forskjellige Dplysninger, naar vi samle dem, et Billede af Regjeringens Forhold til Bestindien, eller rettere sagt et Billede af Finantsministerens Evne til at regjere Bestindien, som jeg gjerne blot vil betegne med nogle Tal. Vi have staaende i Bestindien forskjellige Laan og paaløbne Rentereftancer, hvoraf det Allermeste skulde

have været betalt, til et Beløb af 3,296,000 Kroner, og vi have Noget, der kaldes Mellemregning med Kolonialkassen til et Beløb af 2,766,000 Kr. Det giver saadan Noget som godt 6 Millioner Kroner, hvoraf det Allermeste efter Loven og Bestemmelserne enten ikke skulde være udgaaet eller i alt Fald være gaaet tilbage til Statskassen. Men saa er der desuden de uhyre Summer, der ere gaaede over i de saakaldte usikre, aldeles usikre Fordringer. Dette er foregaaet væsentlig i den nuværende Ministers Regjeringstid. Lige overfor Formaal, der fremmes herhjemme, kan det ikke nægtes, at det ser noget besynderligt ud, at enkelte mindre Kommuner saaledes — og for Halvdelen af denne Sum uden Lovbestemmelser og uden Lov og Ret — hvilket for Resten ofte er paataalt — er naaet op til saadanne Tal, og endda siger man, at Tilstanden er ikke god derude.

Det forekommer mig saaledes, at denne Regjering har opgivet hele Hævet med at styre Bestindien saaledes, at den kan faae sine Indtægter og Udgifter til at balancere og i det Hele taget nøies med de lovbestemte Bederlag fra Moderlandet. Der er et andet Hovedpunkt, jeg ogsaa skal nævne, det er Regjeringens Bestyrelse af Statsbanerne. Jeg taler ikke her om Driftsbestyrelsen, om den Maade, hvorpaa Driftsbestyrelsen udfører de Regler og Ordre, som Overbestyrelsen, Ministeriet giver, thi jeg tror ikke paa de mange Anker, der i den Henseende er reist. Selvsjølgelig kan en saadan omfattende Virksomhed altid fortjene Kritik, der kan være berettiget paa sit Sted, men den har somme Steder faaet en saadan Natur, at jeg ikke tror paa dens Rigtighed. Med Hensyn til Resultatet har Ministeriet imidlertid været meget uheldigt. Efter sidste Statsregnskab er man naaet til et Overskud for Sernbanerne af 1,936,000 Kr., altsaa henimod 2 Millioner, og disse Baner staa os i cirka 154 Millioner, det giver cirka 1¼ pCt. Dette Ministerium tog Banerne med godt 6 pCt. af de sjællandske og 2 til 3 pCt. af de jydsk-sjydske, vi er nu naaet ned til 1¼ pCt. af hele Beløbet. Sernbanesagen bliver derved, naar vi regner 4 pCt. af vore Anlægsudgifter, godt og vel 4 Millioner Kr., hvad jeg ogsaa nævnte under Forhandlingerne om Sernbanerne i Jor. Dette er et Punkt, der ikke kan lades ude af Betragtning, naar man overveier vor Sernbaneudvikling, idet denne Byrde falder forholdsvis med samme Vægt paa de Egne af Landet, som kun har en forholdsvis ringe Fordel af Sernbanerne imod andre, og det bliver derved et Moment i Betragtningen